

**Światowa Agencja Antydopingowa
(WADA)**

Światowy Kodeks Antydopingowy

LISTA ZABRONIONA 2013

STANDARD MIĘDZYNARODOWY

Oficjalny tekst *Listy zabronionej* będzie nadzorowany przez WADA i zostanie opublikowany w językach angielskim i francuskim. W razie wystąpienia jakiegokolwiek sprzeczności pomiędzy wersjami, decydującą jest wersja angielska.

Niniejsza lista obowiązuje od 1 stycznia 2013

LISTA ZABRONIONA 2013 ŚWIATOWY KODEKS ANTYDOPINGOWY

Obowiązuje od 1 stycznia 2013

Zgodnie z Artykułem 4.2.2 Światowego Kodeksu Antydopingowego, wszystkie *substancje zabronione* będą traktowane jako "substancje określone", z wyjątkiem substancji z klas S1, S2, S4.4, S4.5, S6.a i *metod zabronionych* M1, M2 i M3.

SUBSTANCJE I METODY ZABRONIONE W KAŻDYM CZASIE (PODCZAS ZAWODÓW I POZA ZAWODAMI)

SUBSTANCJE ZABRONIONE

S0. SUBSTANCJE NIEZATWIERDZONE

Każda substancja farmakologiczna, której nie ujęto w dalszych sekcjach listy, a dla której żadna rządowa jednostka opieki zdrowotnej nie wydała pozwolenia na dopuszczenie do obrotu jako produktu leczniczego stosowanego u ludzi (np. leki będące w fazie badań przedklinicznych lub klinicznych, jak również leki, które zostały wyrejestrowane, zmodyfikowane narkotyki, substancje zatwierdzone tylko do stosowania w weterynarii) jest substancją zabronioną w sporcie, w każdym czasie.

S1. ŚRODKI ANABOLICZNE

Środki anaboliczne są zabronione.

1. Steroidy anaboliczno-androgenne (SAA)

a. Egzogenne^{*} SAA, w tym:

1-androstendiol (5 α -androst-1-en-3 β ,17 β -diol); **1-androstendion** (5 α -androst-1-en-3,17-dion); **bolandiol** (estr-4-en-3 β ,17 β -diol); **bolasteron**; **boldenon**; **boldion** (androsta-1,4-dien-3,17-dion); **kalusteron**; **klostebol**; **danazol** ([1,2]oksazolo[4',5':2,3]pregn-4-en-20-yn-17 α -ol); **dehydrochlorometylotestosteron** (4-chloro-17 β -hydroksy-17 α -metyloandrosta-1,4-dien-3-on); **dezoksymetylotestosteron** (17 α -metylo-5 α -androst-2-en-17 β -ol); **drostanolon**; **etyloestrenol** (19-norpregn-4-en-17 α -ol);

fluoksymesteron; formebolon; furazabol (17 α -metylo[1,2,5]oksadiazolo[3',4':2,3]-5 α -androst-17 β -ol); **gestrinon; 4-hydroksytestosteron** (4,17 β -dihydroksyandrost-4-en-3-on); **mestanolon; mesterolon; metenolon; metandienon** (17 β -hydroksy-17 α -metyloandrost-1,4-dien-3-on); **metandriol; metasteron** (17 β -hydroksy-2 α ,17 α -dimetylo-5 α -androst-3-on); **metylodienolon** (17 β -hydroksy-17 α -metyloestra-4,9-dien-3-on); **metylo-1-testosteron** (17 β -hydroksy-17 α -metylo-5 α -androst-1-en-3-on); **metylonortestosteron** (17 β -hydroksy-17 α -metyloestr-4-en-3-on); **metylotestosteron; metribolon** (metylotrienolon, 17 β -hydroksy-17 α -metyloestra-4,9,11-trien-3-on); **mibolon; nandrolon; 19-norandrostendion** (estr-4-en-3,17-dion); **norboleton; norklostebol; noretandrolon; oksabolon; oksandrolon; oksymesteron; oksymetolon; prostanazol** (17 β -[(tetrahydropyran-2-yl)oksy]-1'H-pyrazolo[3,4:2,3]-5 α -androst-3-on); **chinolon; stanozolol; stenolon; 1-testosteron** (17 β -hydroksy-5 α -androst-1-en-3-on); **tetrahydrogestrinon** (17-hydroksy-18 α -homo-19-nor-17 α -pregna-4,9,11-trien-3-on); **trenbolon** (17 β -hydroksyestra-4,9,11-trien-3-on) i inne substancje o podobnej strukturze chemicznej lub podobnym działaniu biologicznym.

b. Endogenne ^{**} SAA, w przypadku przyjmowania egzogenego:

androstendiol (androst-5-en-3 β ,17 β -diol); **androstendion** (androst-4-en-3,17-dion); **dihydrotestosteron** (17 β -hydroksy-5 α -androst-3-one); **prasteron** (dehydroepiandrosteron, DHEA, 3 β -hydroksyandrost-5-en-17-on); **testosteron** i ich metabolity, i izomery, w tym (grupa nie ogranicza się wyłącznie do wymienionych przykładów):

5 α -androst-3 α ,17 α -diol; 5 α -androst-3 α ,17 β -diol; 5 α -androst-3 β ,17 α -diol; 5 α -androst-3 β ,17 β -diol; androst-4-en-3 α ,17 α -diol; androst-4-en-3 α ,17 β -diol; androst-4-en-3 β ,17 α -diol; androst-5-en-3 α ,17 α -diol; androst-5-en-3 α ,17 β -diol; androst-5-en-3 β ,17 α -diol; 4-androstendiol (androst-4-en-3 β ,17 β -diol); **5-androstendion** (androst-5-en-3,17-dion); **epi-dihydrotestosteron; epitestosteron; etiocholanolon; 3 α -hydroksy-5 α -androst-17-on; 3 β -hydroksy-5 α -androst-17-on; 7 α -hydroksy-DHEA; 7 β -hydroksy-DHEA; 7-keto-DHEA; 19-norandrosteron; 19-noretiocholanolon.**

2. Inne środki anaboliczne, w tym (grupa nie ogranicza się wyłącznie do wymienionych związków):

Klenbuterol, selektywne modulatory receptora androgenowego (SARMs), tybolon, zeranol, zilpaterol.

Dla potrzeb tej części:

* "egzogenny" odnosi się do związku, który zwykle nie jest wytwarzany naturalnie przez organizm.

** "endogeny" odnosi się do związku, który jest wytwarzany przez organizm w sposób naturalny.

S2. HORMONY PEPTYDOWE, CZYNNIKI WZROSTU I SUBSTANCJE POKREWNE

Wymienione poniżej substancje i czynniki je uwalniające są zabronione:

- 1. Środki stymulujące erytropoezę [np. erytropoetyna (EPO), darbepoetyna (dEPO), stabilizatory czynnika transkrypcyjnego indukowanego przez hipoksję (HIF), glikol metoksypolietylenowy epoetyny beta (CERA), peginezatyd (Hematyd)];**
- 2. Gonadotropina łożyskowa (hCG) i hormon luteinizujący (LH)** u mężczyzn;
- 3. Kortykotrofiny;**
- 4. Hormon wzrostu (hGH, GH), insulino-podobny czynnik wzrostu (IGF-1), czynniki wzrostu fibroblastów (FGFs), czynnik wzrostu hepatocytów (HGF), mechaniczne czynniki wzrostu (MGFs), płytkopochodny czynnik wzrostu (PDGF), naczyniowo-śródbłonkowy czynnik wzrostu (VEGF)** jak również każdy inny czynnik wzrostu wpływający na mięsień, syntezę/degradację białka ścięgna lub więzadła, unaczynienie, zużytkowanie energii, zdolność regeneracyjną lub zmianę typu włókien

i inne substancje o podobnej strukturze chemicznej lub podobnym działaniu biologicznym.

S3. BETA-2 AGONIŚCI

Wszystkie substancje z grupy beta-2 agonistów, z uwzględnieniem wszystkich izomerów optycznych (np. *d-* i *l-*), jeśli takie występują, są zabronione, z wyjątkiem wziewnego salbutamolu (maksymalnie 1600 mikrogramów na dobę), wziewnego formoterolu (maksymalna dawka dobową 54 mikrogramy) i salmeterolu, podawanego przez inhalację w dawkach terapeutycznych zalecanych przez producentów leków.

Przyjmuje się, że obecność w moczu salbutamolu w stężeniu przekraczającym 1000 ng/ml, lub formoterolu w stężeniu przekraczającym 40 ng/ml, nie jest efektem zamierzonego użycia danej substancji w celach terapeutycznych i będzie uważana za pozytywny wynik badań antydopingowych (*wynik niekorzystny analitycznie – AAF*), chyba że *sportowiec* udowodni, uczestnicząc w kontrolowanym badaniu farmakokinetycznym, że odbiegający od normy wynik jest związany z terapeutycznym użyciem leku w postaci wziewnej, w dawce nie większej niż wymieniona powyżej.

S4. MODULATORY HORMONÓW I METABOLIZMU

Zabronione są:

- 1. Inhibitory aromatazy**, w tym (grupa nie ogranicza się wyłącznie do wymienionych przykładów): **aminoglutetymid, anastrozol, androsta-1,4,6-trien-3,17-dion (androstatriendion), 4-androsten-3,6,17-trion (6-okso), eksemestan, formestan, letrozol, testolakton.**
- 2. Selektywne modulatory receptora estrogenowego (SERMs)**, w tym (grupa nie ogranicza się wyłącznie do wymienionych przykładów): **raloksyfen, tamoksyfen, toremifen.**
- 3. Inne substancje antyestrogenowe**, w tym (grupa nie ogranicza się wyłącznie do wymienionych przykładów): **klomifen, cyklofenil, fulwestrant.**
- 4. Środki modyfikujące funkcje miostatyny**, w tym (grupa nie ogranicza się wyłącznie do wymienionych przykładów): **inhibitory miostatyny.**
- 5. Modulatory metabolizmu:**
  - a) Insuliny**
  - b) Agoniści receptora aktywowanego przez proliferatora peroksysomalnego (PPAR δ), np. GW 1516, agoniści osi PPAR δ -AMP-kinaza białkowa aktywowana przez AMP (AMPK), np. AICAR.**

S5. DIURETYKI I INNE ŚRODKI MASKUJĄCE

Środki maskujące są zabronione. Zaliczane są do nich:

Diuretyki, desmopresyna, preparaty zwiększające objętość osocza (np. glicerol; podawane dożylnie: albumina, dekstran, hydroksyetyloskrobia i mannitol), probenecyd i inne substancje o podobnym działaniu biologicznym. Stosowanie felypresyny w znieczuleniach miejscowych w stomatologii nie jest zabronione.

Do diuretyków zalicza się:

Acetazolamid, amyloryd, bumetanid, kanrenon, chlortalidon, kwas etakrynowy, furosemid, indapamid, metolazon, spironolakton, tiazydy (np. bendroflumetiazyd, chlorotiazyd, hydrochlorotiazyd), triamteren i inne substancje o podobnej strukturze chemicznej lub podobnym działaniu biologicznym (z wyłączeniem drospierinonu, pamabromu i preparatów miejscowych dorzolamidu i brynzolamidu, które nie są zabronione).

Użycie *podczas zawodów i poza zawodami*, jeśli odpowiednie przepisy tego zabraniają, każdej ilości substancji, dla której wyznaczono dopuszczalną wartość graniczną (tj. formoterolu, salbutamolu, katyny, efedryny, metyloefedryny i pseudoefedryny), w połączeniu z diuretykiem lub innym środkiem maskującym wymaga, oprócz Wyłączenia dla Celów Terapeutycznych przyznanego na zastosowanie diuretyku lub innego środka maskującego, udzielenia właściwego Wyłączenia dla Celów Terapeutycznych dla tejże substancji.

METODY ZABRONIONE

M1. MANIPULACJE KRWIĄ I SKŁADNIKAMI KRWI

Następujące metody są zabronione:

1. Podawanie lub ponowne wprowadzenie do układu krążenia każdej ilości własnej, homologicznej lub obc pochodnej krwi, lub preparatów krwinek czerwonych każdego pochodzenia.
2. Podawanie produktów, które sztucznie zwiększają wychwyt, transport lub dostarczanie tlenu, takich jak (grupa nie ogranicza się wyłącznie do wymienionych przykładów): związki perfluorochemiczne, efaoksirial (RSR13) i zmodyfikowane produkty hemoglobiny (np. substytuty krwi oparte na hemoglobinie, mikrokapsułkowane produkty hemoglobiny), z wyłączeniem suplementacji tlenem.
3. Każda forma wewnątrznaczyniowej manipulacji krwi lub składników krwi środkami fizycznymi lub chemicznymi.

M2. MANIPULACJE CHEMICZNE I FIZYCZNE

Następujące metody są zabronione:

1. *Falszowanie* lub zamiar zafalszowania właściwości i ważności próbek pobranych do *kontroli antydopingowej*. Przykłady manipulacji (nie ograniczają się wyłącznie do wymienionych): zamiana moczu i (lub) fałszowanie składu moczu przez dodanie jakichś składników (np. proteaz).
2. Infuzje dożylnie i (lub) iniekcje o objętości powyżej 50 ml w okresie 6 godzin, z wyłączeniem tych przyjętych w uzasadnionych przypadkach w przebiegu leczenia szpitalnego lub badań klinicznych.

M3. DOPING GENETYCZNY

Następujące działania, mające potencjalną zdolność do poprawy wyników sportowych, są zabronione:

1. Transfer polimerów kwasów nukleinowych lub analogów kwasu nukleinowego;
2. Użycie komórek prawidłowych lub zmodyfikowanych genetycznie.

SUBSTANCJE I METODY ZABRONIONE PODCZAS ZAWODÓW

Oprócz substancji i metod z kategorii od S0 do S5 i od M1 do M3, które wymieniono powyżej, podczas zawodów są zabronione także następujące kategorie substancji:

SUBSTANCJE ZABRONIONE

S6. STYMULANTY

Zabronione są wszystkie stymulanty, z uwzględnieniem wszystkich izomerów optycznych (np. *d-* i *l-*), jeśli takie występują, z wyjątkiem pochodnych imidazolu do stosowania miejscowego oraz stymulantów umieszczonych w Programie Monitorującym 2013*.

Do stymulantów zalicza się:

a: Stymulanty nieokreślone:

Adrafinil; amfepramon; amifenazol; amfetamina; amfetaminil; benfluoreks; benzfetamina; benzylopiiperazyna; bromantan; klobenzoreks; kokaina; kropropamid; krotetamid; dimetyloamfetamina; etyloamfetamina; famprofazon; fenkamina; fenetylina; fenfluramina; fenproporeks; furfenoreks; mefenoreks; mefentermina; mezokarb; metamfetamina (D-); p-metyloamfetamina; metylenodioksyamfetamina; metylenodioksymetamfetamina; modafinil; norfenfluramina; fendimetrazyna; fenmetrazyna; fentermina; 4-fenylopiracetam (karfedon); prenylamina; prolintan.

Stymulant, który nie jest wymieniony w tej sekcji jest uznawany za substancję określoną.

b: Stymulanty określone (przykłady):

Adrenalina^{**}; katyna^{***}; efedryna^{****}; etamiwan; etylefryna; fenbutrazat; fenkamfamina; heptaminol; izomethepten; lewometamfetamina; meklofenoksat; metyloefedryna^{****}; metyloheksanoamina (dimetylopentyloamina); metylofenidat; niketamid; norfenefryna; oktopamina; oksylofryna (metylosynefryna); parahydroksyamfetamina; pemolina; pentetrazol; fenprometamina; propyloheksedryna; pseudoefedryna^{****}; selegilina; sybutramina; strychnina; tuaminoheptan i inne substancje o podobnej strukturze chemicznej lub podobnym działaniu biologicznym.

* Substancje umieszczone w Programie Monitorującym 2013 (bupropion, kofeina, nikotyna, fenylefryna, fenylpropanolamina, pipradrol, synefryna) nie są traktowane jako *substancje zabronione*.

** Podawanie **adrenaliny** miejscowo (np. donosowo, oftalmologicznie) lub w połączeniu ze środkami miejscowo-znieczulającymi nie jest zabronione.

*** **Katyna** jest zabroniona, jeśli jej stężenie w moczu przekroczy wartość 5 µg/ml.

**** **Efedryna** i **metyloefedryna** są zabronione, jeśli stężenie któregoś z wymienionych związków w moczu przekroczy wartość 10 µg/ml.

***** **Pseudoefedryna** jest zabroniona, jeśli jej stężenie w moczu przekroczy wartość 150 µg/ml.

S7. NARKOTYKI

Zabronione są:

Buprenorfina, dekstromoramid, diamorfina (heroina), fentanyl i jego pochodne, hydromorfon, metadon, morfina, oksykodon, oksymorfon, pentazocyna, petydyna.

S8. KANABINOIDY

Naturalny (np. cannabis, haszysz, marihuana) lub syntetyczny delta 9-tetrahydrokanabinol (THC) i kanabinomimetyki (np. „Spice”, JWH018, JWH073, HU-210) są zabronione.

S9. GLIKOKORTYKOSTEROIDY

Wszystkie glikokortykosteroidy są zabronione, jeśli są stosowane doustnie, dożylnie, domięśniowo lub doodbytniczo.

SUBSTANCJE ZABRONIONE W NIEKTÓRYCH SPORTACH

P1. ALKOHOL

Alkohol (etanol) jest zabroniony tylko *podczas zawodów*, w sportach wymienionych poniżej. Oznaczenie stężenia alkoholu będzie przeprowadzone poprzez analizę wydychanego powietrza i (lub) krwi. Hematologiczna wartość progowa, której przekroczenie powoduje naruszenie przepisów antydopingowych, to 0.10 g/l.

- Karate (WKF)
- Łucznictwo (FITA)
- Sporty lotnicze (FAI)
- Sporty motorowe (FIM)
- Sporty motorowodne (UIM)
- Sporty samochodowe (FIA)

P2. BETA-BLOKERY

W wymienionych poniżej sportach beta-blokery są zabronione tylko *podczas zawodów*, chyba że sprecyzowano inaczej.

- Bilard (wszystkie dyscypliny) (WCBS)
- Darts (WDF)
- Golf (IGF)
- Łucznictwo (FITA) (zabronione także *poza zawodami*)
- Narciarstwo/snowboard (FIS), dotyczy tylko konkurencji narciarskich: skoki, freestyle aerials/halfpipe, oraz snowboardowych: halfpipe/big air
- Sporty samochodowe (FIA)
- Strzelectwo (ISSF, IPC) (zabronione także *poza zawodami*)

Zabronionymi beta-blokerami są (grupa nie ogranicza się wyłącznie do wymienionych przykładów):

Acebutolol, alprenolol, atenolol, betaksolol, bisoprolol, bunolol, karteolol, karwedilol, celiprolol, esmolol, labetalol, lewobunolol, metypranolol, metoprolol, nadolol, oksprenolol, pindolol, propranolol, sotalol, tymolol.